

Levend, Ağâh Sırrı, *Divan Edebiyatı*, 1941; Türk Edebiyatı Tarihi, c. I, 1973 (3. b. TTK Basımevi, Ankara 1988).

Oflazoğlu, Turan, "Yalan mı Gerçek mi?", III. Uluslararası Türk Kültürü Kongresi' Tebliğ Özetleri, (25-29 Eylül 1993) AKDITYK Atatürk Kültür Merkezi, Ankara 1993, s.45.

Onan, Necmettin Halil, *İzahlı Divan Şiiri Antolojisi*, M.E.B., İstanbul 1991.

Sergen, Nazmi, Beşiktaşlı Şeyh Yahya Efendi, İstanbul 1965, s.11.

Sevük, İsmail Habib, "Şiirimizde Yeni Bir Ses" *Cumhuriyet*, nr. 9182, 3 Mart 1950; "Yahya Kemal'in Yavuznâmesi", *Cumhuriyet*, nr. 9138, 18 İkincikânun 1946; "Dil Davasında Kat'î Karara Doğru- Türk Nazımının Zaferi-3-", *Cumhuriyet*, nr. 8732, 4 Birincikanun 1948.

Spiegelman, J. Marvin, "İbn Arabî ve C. G. Jung'da Aktif İmgelem", *Jung Psikolojisi ve Tasavvuf*, ed. İnyet Han-Fernandez, çev. Kemal Yazıcı-Ramazan Kutlu, İstanbul 1994, s. 111-129;

Tanpınar, Ahmet Hamdi, Edebiyat Üzerine Makaleler (Hazırlayan: Zeynep Kerman), 1977; Yahya Kemal, 2. b., İstanbul 1982.

Tarlan, Ali Nihat, *Edebiyat Meseleleri*, İstanbul 1981, s. 90-93, 207-224.

İLMÎ ARAŞTIRMALAR, 1, [İlim Yayın
Cemiyeti], İstanbul-1995, s.31-38.

MADDE YATIRILAN
SONRA GELEN BÖLÜMÜN

05 ARALIK 1995

CAFER TAYYAR PAŞA'NIN ESİR ALINIŞI VE ESARET HAYATI

Veysi AKIN*

Biyografisi:

Plevne Savaşı (1877-78) şehitlerinden Yüzbaşı Emin Bey'in oğlu olan Cafer Tayyar (Eğilmez), 1878'de bu günkü Makedonya'da kalan Priştine'de doğdu¹. İlk öğrenimini Drama ve Manastır'da tamamladı². Şehit bir asker çocuğu olması sebebiyle, baba mesleğini seçerek askerî okula kayıt yaptırdı. 1898'de girdiği Harb Okulu'ndan 1901'de mezun olarak, teğmen rütbesiyle ordu hizmetine başladı. Harb Akademisi'ni 1904'de tamamlayarak kurmay oldu. Muhtelif rütbelerle Türk Silahlı kuvvetlerinde görev aldı, Balkan Savaşlarına katıldı ve I. Dünya Savaşı yıllarında albaylığa terfi ederek 2nci, 8nci ve Kuzey Kafkas Kolordu Kumandanlıkları yaptı. 20 Temmuz 1918'de 1nci Kolordu Kumandanı olarak Trakya'da görevlendirildi³. Savaşın sona ermesi ile imzalanan Mondros Mütârekesi (30 Ekim 1918) hükümlerine tepki göstererek, Milli Mücadeleye katıldı. Mustafa Kemal Paşa ve Hey'et-i Temsiliye ile irtibat kurarak, Milli Mücadelenin Trakya harekâtını yönetti. İstanbul Hükümeti tarafından 21 Nisan 1920'de Kolordu Kumandanlığı görevinden alınarak, Erkan-ı Harbiye-i Umumiye Personel Başkanlığı'na tayin olundu ise de; askerlerinin başında kalmayı tercih ederek Edirne'ye geri döndü. İsrarla İstanbul'a geri çağırılması üzerine, istifa ederek bir vatan evladı sıfatıyla milli vazifesini yapma kararı alarak, Trakya'da kaldı. Trakyalılar da kendisini Edirne Kongresi kararı ile "Trakya Milli Kumandanı" ilan ederek, teşkilatın başına getirdiler⁴.

* Yard. Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi, Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi, Tarih Eğitimi Bölümü.

1 *Türk İstiklal Harbine Katılan Tümen ve Daha Üst Kademelerdeki Komutanların Biyografileri* (TİH Komutanları Biyografileri), Ankara 1989, s. 143.

2 Trakya'da Milli Mücadelede Edirne Vilâyeti. Derleyen: Özlem Ağırman, (Yayımlanmamış Eser), s. 22.

3 *TİH Komutanları Biyografileri*, s. 143-145.

4 Tefîk Bıyıklıoğlu, *Trakya'da Milli Mücadele I*, Ankara 1987, s. 225, 285.